

Mummonmökkimessuille luotiin toimiva pohja, jota voidaan vielä kehittää

Rautavaaran kunta järjesti kesällä 2026 Mummonmökkimessut, joiden tavoitteena oli saattaa Rautavaaralla sijaitsevien vähällä tai olemattomalla käytöllä olevien talojen omistajat ja Rautavaaralla kiinteistön ostamisesta kiinnostuneet ostajat yhteen.

Tämä raportti kokoaa yhteen Mummonmökkimessujen keskeisiä onnistumisia ja kehityskohteita.

Suunnittelu

Orastava idea Mummonmökkimessuista heräsi tammikuussa 2026, kun kansalliset mediat uutisoivat Kangasniemen kunnan suunnittelemista Autiotalojen messuista. Myös Rautavaaralla on suuri määrä tyhjillään olevia tai vähällä käytöllä olevia kiinteistöjä ja mökkejä, joista omistajat olisivat valmiita luopumaan. Myös ostamiseen on kiinnostusta: Rautavaaran alueen maisemat, luonnon hiljaisuus ja eränkäyntimahdollisuudet houkuttelevat alueelle ihmisiä, joilla voisi olla kiinnostusta löytää oma mökki joko pysyvään asumiseen tai mökkikäyttöön.

Messujen suunnittelu alkoi toukokuussa kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen sekä elinkeinotoimen yhteistyönä. Keskeisenä tekijänä mukana projektissa oli Rautavaaran kunnalla ollut korkeakouluharjoittelija.

Suunniteltaessa Rautavaaralla pidettäviä mökkimessuja visioksi kehittyi tapahtuma, jossa rautavaaralaiset mökit, asunnot ja tontit ovat esillä myyntiä tai vuokrausta varten. Messujen keskiöön nousi kohteiden teknisten tietojen ohella tarinallistaminen ja viestintä: myyjät kertovat kohteensa tarinan ja ostajat löytävät unelmiensa mökin. Ostaessaan mökin ostaja ostaa myös mökin historian, jota hän pääsee itse jatkamaan. Messujen ajankohdaksi päätettiin 21.8.–23.8.2026.

Messujen nimeksi päädyttiin valitsemaan eri vaihtoehtoista Mummonmökkimessut. Nimi on mieleenjäävä alkusointujen ansiosta, minkä lisäksi se kuvaa messujen keskeistä tarkoitusta: *mummonmökki* edustaa sanana tiettyä idylliä, joka maaseudulla oleviin vanhoihin taloihin tavataan liittää. Mummonmökki on tunnelmallinen tupa, lämmin, ehkä korjauksen tarpeessa oleva talo, jolla on historia.

Mummonmökkimessuille rakennettiin erillinen alusta Rautavaaran kunnan verkkosivuille (rautavaara.fi). Sivulla oli nähtävissä myynnissä olevat mökit tietoineen ja kuvineen. Sivulla oli mahdollisuus ilmoittaa oma mökkinsä mukaan myytäväksi messukohteeksi erillisellä lomakkeella. Myyjä syötti lomakkeelle mökin perustiedot, hintapyynnön, kohteen tarinan ja erityispiirteet sekä liitti mukaan kuvat kohteesta. Mökki tuli esille verkkosivuille sen jälkeen, kun messutiimi tarkasti kohteen tiedot. Mökistä kiinnostuneilla ostajilla oli mahdollisuus tehdä yhteydenottopyyntö mökkien myyjille. Aluksi messutiimi välitti yhteydenottopyynnöt myyjille. Messujen jälkeen viestit käännettiin automaattisesti myyjien sähköpostiin elokuun lopusta alkaen.

Osana suunnittelua rautavaaralaisille yrityksille ja yhdistyksille järjestettiin työpaja, jonka tavoitteena oli saada yritykset ja yhdistykset mukaan suunnittelemaan Mummonmökkimessuja kokonaisuutena. Rautavaaran alueella on paljon rakentamisen ja asumisen osaamista, mutta usein oikeat osaajat löydetään puskaradion kautta. Yrittäjille suunnatun suunnittelupalaverin tavoitteena oli, että

messuilla yritykset olisivat esittelemässä toimintaansa ja ratkaisuja, joita ne tarjoavat asumiseen. Suunnittelupalaveri järjestettiin 17.6. kunnantalolla, mutta palaverin osanottomäärä jäi maltilliseksi.

Tapahtumaa suunniteltaessa tavoitteeksi otettiin, että messuille saataisiin ainakin neljä tai viisi esiteltävää mökkikohdetta ja vähintään yksi kohde olisi vuoden loppuun mennessä myyty.

Viestintä

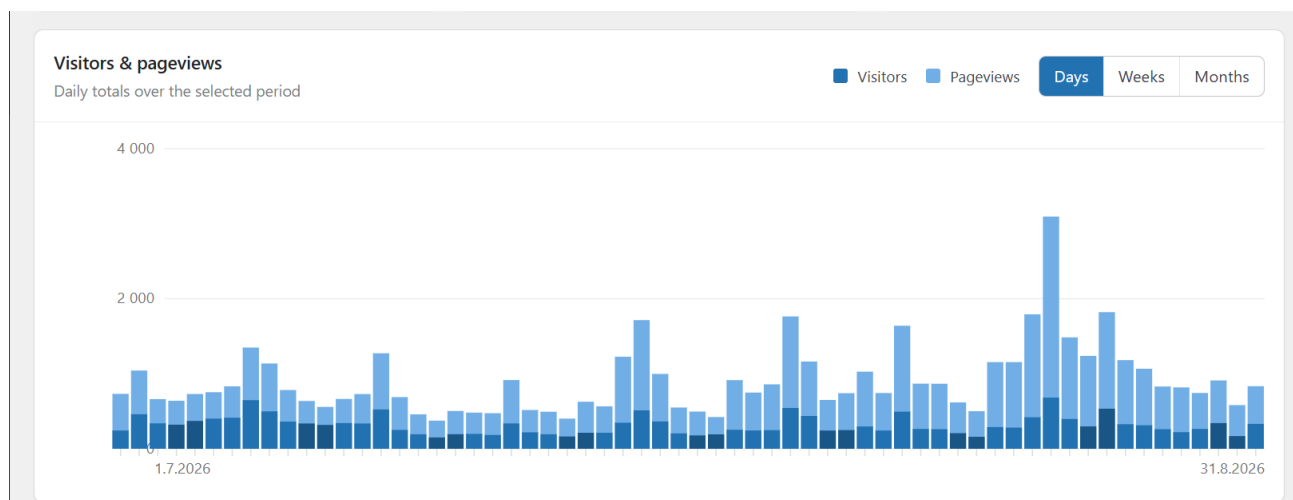
Mummonmökkimessujen visuaalisesta ilmeestä päätettiin tehdä samanlainen kuin kunnan matkailupalvelujen käyttämästä ilmeestä. Keskeisenä värinä oli Rautavaaran kunnan brändiväreihin kuuluva vihreä sävy ”metsä” (HEX #51725D). Messujen viestinnän kuvissa oli mukana mökkejä ja mökkeihin liitettävää ympäristöä, kuten puita ja vanhoja käyttötavaroita.

Tieto Mummonmökkimessuista julkaistiin 26.5.2026 Rautavaaran kunnan sosiaalisen median kanavissa (Facebook, Instagram) ja verkkosivuilla. Etenkin Facebookissa julkaisu otettiin innokkaasti vastaan: julkaisu sai yli 700 tykkäystä, 38 jakoa ja yli 60 000 näyttökertaa. Julkaisu toi välittömästi myös yli 50 seuraajaa lisää Rautavaaran kunnan Facebook-tilille. Myös kymmenet kommentit julkaisussa vaikuttivat innostuneilta ja kiinnostuneilta.

Mökkejä alettiin julkaista ripotellen heinäkuussa joka keskiviikko. Somejulkaisuissa esiteltiin mökistä valikoituja kuvia ja kerrottiin mökin tarinaa. Julkaisut ohjasivat kiinnostuneita ostajia tutustumaan mökkiin tarkemmin kunnan verkkosivuille. Julkaisut saivat keskimäärin muutaman tuhatta (yksittäiset jopa yli 10 000) näyttöä, eli kiinnostus mökkikohteisiin ylitti keskimääräiset Rautavaaran kunnan sosiaalisen median kanavien julkaisut.

Verkkosivuilla keskiviikkoisin tehdyt mökkijulkaisut näkyivät heinä-elokuussa kävijäpiikkeinä. Heinä-elokuussa 8/20 Rautavaaran kunnan verkkosivujen katsotuimmista sivuista liittyi Mummonmökkimessuihin (yleissivu ja kohteet). Kolmen mökin esittelyt saivat verkkosivuilla yli tuhat näytökertaa. Määrää voi pitää hyvänä ja sitouttavana, sillä kynnyks siirtyä sosiaalisen median kanavista verkkosivuille on yleensä korkea.

Sosiaalinen media houkutteli myös uusia mökinmyyjiä lisäämään oman mökkinsä mukaan messuille. Viimeiset kolme mökkiä saatiin kohteiksi viikko ennen messuviikonloppua.

Messuviikonloppu

Mummonmökkimessut järjestettiin 21.–23.8.2026. Perjantai- ja -päivän ohjelmassa esiteltiin Mummonmökkimessuja tapahtumakokonaisuutena ja messukohteina olevat mökit.

Rautavaaralaisista yrityksistä Hirsi-Suihkonen esitteli tarjoamiaan hirsirakentamisen ratkaisuja ja Kestitupa Wanhan Roinila toimi esimerkkinä siitä, kuinka entinen navetta saa uuden elämän jopa parillesadalle ihmisille tilat tarjoavana juhla- ja pitopaikkana. Myös Rautavaaran Koti ja Kauneus oli jättänyt vieraille esitteen omasta toiminnastaan. Elinkeinopäällikkö Johan Halvarsson esitteli lisäksi näköpiirissä olevia hankkeita Tiilikajärven kansallispuiston laajentumisesta, joka todennäköisesti lisää matkailijoiden määrää lähivuosina. Iltapäivällä ohjelmassa kuultiin Paskonvaarasta Suomen Samoaksi -luentoa kolmelta rautavaaralaiselta historiaharrastajalta.

Viikonlopuksi mökeistä koostettiin mökkiesite, joka esitteli kaikki 12 mökkikohdetta yleisellä tasolla. Esitteessä oli kunkin mökin kuva sekä QR-koodi, joka vei mökin tarkempiin tietoihin kunnan verkkosivuille.

Lauantaina 22.8. Mummonmökkimessujen tiimi (kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö Erik Räsänen sekä harjoittelija Atte Stenström) jalkautui kiertämään Mummonmökkimessujen kohteita, joiden myyjät pääsivät viikonlopuksi paikalle. Messutiimi vieraili kuudessa eri kohteessa, joista osa sijaitsi kirkonkylällä ja osa haja-asutusalueilla. Messupäivän tunnelmia raportoitiin Rautavaaran kunnan

sosiaalisen median kanavissa tarinoiden puolella. Lauantaina tavattiin myös yksittäisiä mökeistä kiinnostuneita ostajia. Paikallislehti Pitäjäläisen toimittaja kiersi messutiimin mukana neljä kohdetta haastatellen messutiimiä, myyjiä ja mahdollisia ostajia.

Media ja vaikuttavuus

Mummonmökkimessut otettiin vastaan positiivisesti useissa paikallisissa ja valtakunnallisissa medioissa.

Helsingin Sanomat noteerasi Mummonmökkimessut lyhyesti paperilehdessään touko-kesäkuun vaihteessa ja myöhemmin verkkolehdessään julkaistussa Uutisvisassa¹. Uutisvisan toinen kysymys kysyy, mikä kunta järjestää Mummonmökkimessut elokuussa 2026. Myös Ilta-Sanomat kirjoittaa tyhjen asuntojen ilmiöstä 3.6.2026 julkaistussa jutussaan. Juttu mainitsee myös Rautavaaran Mummonmökkimessut ja haastattelee lyhyesti kunnanjohtaja Mikko Kärnä.²

Kuntalehti taustoittaa artikkelissaan Kangasniemen Autiotalojen messuja, autiotalojen myyntiä ilmiönä ja myös Rautavaaran kunnan Mummonmökkimessuja. Artikkelissa haastatellaan elinkeinopäällikkö Johan Halvarssonia, joka suhtautuu messuihin toiveikkaasti. Teksti huomioi Rautavaaran rajallisen majoituskapasiteetin ja kasvavan matkailun tuomat paineet. ”Jos saamme mukaan viisi taloa, tavoite on saavutettu, ja jos saadaan aikaan yksi kauppa, se on jo voitto. Talot on saatava hyötykäyttöön, vuokraamalla tai myynnillä. Pääasia on, että joku niihin muuttaa, sanoo Halvarsson.”³

Yle Uutiset (28.7.2026) käsittelee samoin artikkelissaan autiotalomessuja itäsuomalaisena ilmiönä mainiten Kangasniemen, Rääkkylän ja Rautavaaran messutapahtumat⁴.

Paikallislehti Pitäjäläinen uutisoi Mummonmökkimessuista kolmesti. 28.5.2026 julkaistu uutinen kertoo Mummonmökkimessujen järjestämisestä kunnan verkkosivuilla julkaistun tiedotteen pohjalta⁵. Ennen tapahtumaa julkaistu lyhyt uutinen ”Ovatko mökinostohousut valmiina?” (19.8.2026) kertoo Mummonmökkimessujen ohjelmaa⁶. Messuviikonloppuna Pitäjäläisen toimittaja kiersi läpi messujen kohteita. 24.8.2026 lehden verkkoversiossa ja myöhemmin paperilehdessä julkaistussa reportaasissa ”Kyläkoulu, rantamökki vai 5 000 euron löytö? Mummonmökkimessuilla riitti katsottavaa” nousevat esille mökinmyyjien tarinat ja monipuolinen mökkitarjonta. Jutun sisältö on kokonaisuudessaan positiivinen.⁷

¹ Helsingin Sanomat 13.6.2026: Mitä syötävää on mascarpone? Sopii hyvin sekä makeaan että suolaiseen ruoanlaittoon! <https://www.hs.fi/pelit/art-2000012074335.html>

² Ilta-Sanomat 3.6.2026. Hurjat luvut Suomesta: näissä kunnissa jopa kolmannes asunnoista tyhjänä <https://www.is.fi/taloussanomat/art-2000012051448.html>

³ Kuntalehti 23.6.2026: Punainen tupa odottaa uusia asukkaita Kangasniemellä – ”Tavoite on saada valoja ikkunaan”. <https://www.kuntalehti.fi/uutiset/punainen-tupa-odottaa-uusia-asukkaita-kangasniemella-tavoite-on-saada-valoja-ikkunaan/319450>

⁴ Yle Uutiset 28.7.2026: Vanhojen talojen messuista tuli ilmiö – joensuulainen Saara Kamil osti Saimaan saaresta kuivanmaan mökin. <https://yle.fi/a/74-20237467>

⁵ Pitäjäläinen 28.5.2026: Rautavaaralla järjestetään Mummonmökkimessut. <https://www.pitajalainen.fi/paikalliset/9487260>

⁶ Pitäjäläinen 19.8.2026: Ovatko mökinostohousut valmiina? <https://www.pitajalainen.fi/paikalliset/9708528>

⁷ Pitäjäläinen 24.8.2026: Kyläkoulu, rantamökki vai 5 000 euron löytö? Mummonmökkimessuilla riitti katsottavaa. <https://www.pitajalainen.fi/paikalliset/9733902>

Messuviikonloppu mainittiin myös Koillis-Savon autiotaloja käsittelevässä jutussa⁸ ja Savon Sanomien menovinkeissä⁹.

Kokonaisuudessaan Mummonmökkimessuja voi arvioida vaikuttavuudeltaan merkittäväksi alueen elinvoimaan panostaneeksi tapahtumakokonaisuudeksi, joka otettiin positiivisesti vastaan medioissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Messujen tavoitteena oli saada vähintään viisi (5) mökkiä messukohteeksi. Lopulta tapahtumaan saatiin 12 kohdetta, joista kymmenen (10) oli myytäviä kohteita ja kaksi (2) vuokrakohteita. Tavoite viidestä mökistä siis ylitettiin kaksinkertaisesti. Loppuvuodesta 2026 selviää, toteutuiko tavoite vähintään yhdestä ostajan löytäneestä mökistä.

Yhteydenottoja on tullut 25.9. mennessä kymmenen (10). Mökinomistajien yhteystiedot ovat lisäksi olleet esillä mökkiesitteessä, eli osa mahdollisista mökinostajista on voinut olla yhteydessä myyjiin myös suoraan ilman kunnan verkkosivujen lomaketta.

Kehityskohteet

Mummonmökkimessuja voidaan pitää kokonaisuudessaan onnistuneena konseptina ja pilottina, jonka avulla kunta voi ottaa aluekehityksen omiin käsiinsä. Ostajan kynnys Rautavaaralle muuttamiseen alenee, jos ostettavissa on valmis mökki, olipa se sitten hyväkuntoinen tai remontoitava. Maaseutukuntien edullisten tonttien kampanjat ovat niin yleisiä, että erilaisilla ”euron tontti” -tarjouksilla on vaikea erottua jopa kymmenien samanlaista tarjousta markkinoivien kuntien joukosta. Mummonmökkimessuissa luotiin uusi tapa markkinoida maaseutua ja elämää Rautavaaralla. Mummonmökkimessuilla on kuitenkin omat kehityskohteensa.

Jos Mummonmökkimessut järjestetään joskus uudestaan, elokuun loppua paremmin tapahtuman ajankohdaksi voisi sopia kesälomakausi (kesä-heinäkuu). Messut voisivat toimia paremmin jonkin suuremman, alueelle jo valmiiksi ihmisiä houkuttelevan tapahtuman, kuten Rautavaarapäivien, rinnalla. Myös messujen yhteisen ohjelman sisältöä voisi tarkastella uudelleen: perjantaiaamu ei välttämättä sovellu kovin hyvin työssäkäyville, ja ohjelmaan olisi voitu tuoda lisää näkökulmaa esimerkiksi paneelikeskustelulla, korjausrakentamiseen liittyvällä neuvonnalla tai tarinoilla eri tavoista hyödyntää oma sukultilaa.

Verkkosivualustalla oli aluksi teknisiä haasteita esimerkiksi kuvien latautumisessa ja yhteydenottopyyntöjen siirtymisessä sähköpostiin. Alustan tekniset ongelmat saatiin ratkaistua.

Viestinnässä mökinmyyjien suhteen olisi ollut vielä parannettavaa. Myyjille olisi pitänyt viestiä tarkemmin ja ymmärrettävämmin, että messuviikonlopun aikana pitää ja ennen kaikkea kannattaa olla paikalla esittelemässä omaa kohdettaan mahdollisille ostajille – pelkkä mökin esittely kunnan verkkosivuilla ei vielä riitä eikä taianomaisesti houkuttele ketään ostamaan kohdetta.

Messuviikonloppuna vain puolet myyjistä pääsi paikalle. Lisäksi myyjiä olisi pitänyt auttaa ja ohjeistaa tarkemmin kertomaan omista mökeistään. Mummonmökkimessuilla jokainen

⁸ Koillis-Savo 24.8.2026: Joka viidennessä omakotitalossa ei vakituista asukasta. <https://www.koillis-savo.fi/paikalliset/9732512>

⁹ Savon Sanomat 20.8.2026: Elokuun superviikonloppu on täynnä ohjelmaa. <https://www.savonsanomat.fi/paikalliset/9715297>

mökinomistaja valokuvasi itse mökkinsä ja kirjoitti esittelytekstin, mutta messutiimi olisi voinut auttaa valokuvaamisessa ja oman kohteen tarinallistamisessa.

Oma haasteensa on myös saada mukaan riittävästi paikallisia yrityksiä messuilla. Rautavaaralla iso osa viestinnästä tapahtuu niin sanotusti puskaradion kautta, eli paikalliset tietävät, kuka tyhjentää likakaivon, kuka korjaa kattoja ja keneltä saa viemärointiin ratkaisuja. Miten houkutella yritykset mukaan messuille ja auttaa niitä markkinoimaan toimintaansa paremmin?

Mummonmökkimessut tehtiin pienellä tiimillä kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön, elinkeinopäällikön ja korkeakouluharjoittelijan työpanoksilla muiden työtehtävien ohella. Mikäli messuista haluttaisiin kasvattaa esimerkiksi Kangasniemen kunnan Autiotalojen messujen kaltainen iso monen päivän tapahtumakokonaisuus, vaatisi se todennäköisesti erillisen ja alaa tuntevan hanketyöntekijän palkkaamisen.

Vaikka messut ja palautteiden kerääminen on pääsääntöisesti ohi, messujen lopputulosta (mökkikauppoja) seurataan vielä vuoden 2026 loppuun asti ja mahdollisesti tätä pidemmällekin.

Palautteiden loppukoonnin ja tekstin ovat kirjoittaneet Atte Stenström ja Erik Räsänen.